

KATALOG ZNANJA

1. Ime modula: TRAJNOSTNA MOBILNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

2. Usmerjevalni cilji:

Dijak/dijakinja:

- razvija sposobnosti razumevanja in reševanja tehniških problemov;
- pridobiva znanje o različnih energetske virih;
- razvija zavedanje o vplivu prometa na okolje;
- razume in uporablja strokovno izrazoslovje in razvija kompetentno izražanje;
- razvija zavest, da optimalna zasnova izdelka pomembno vpliva na porabo materiala, energije in posledično zmanjšuje obremenjevanje okolja;
- uporablja temeljna načela trajnostnega razvoja;
- razume vpliv logistike na okolje in uporablja ukrepe za zaščito okolja;
- upošteva pomen racionalne izrabe energije in ravnanja z odpadki.

3. Poklicne kompetence

1. Upoštevanje vplivov prometa na okolje.
2. Razumevanje uporabe in pridobivanja goriv – energentov.
3. Uporaba alternativnih in obnovljivih virov energije ter možnosti njihove uporabe v prometu.
4. Ravnanje v skladu z načeli trajnostne mobilnosti.
5. Trajnostno načrtovanje prevoza potnikov.
6. Uporaba predpisov in postopkov za ravnanje z odpadki.
7. Razumevanje pomembnosti racionalne rabe energije in krožnega gospodarstva.

4. Operativni cilji

Upoštevanje vplivov prometa na okolje.	
Informativni cilji	Formativni cilji
Dijak/dijakinja: <ul style="list-style-type: none"> • pojasni sestavo izpušnih plinov in njihovo škodljivost za okolje; • analizira različne vplive prometa na okolje; • analizira posledice, ki nastanejo zaradi vpliva prometa na okolje; • razloži pojem ogljični odtis; • utemelji preventivne ukrepe glede onesnaževanja okolja, ki jih povzroča promet.	Dijak/dijakinja: <ul style="list-style-type: none"> • Predstavi vpliv emisije škodljivih snovi in hrupa na okolje; • predstavi kako in na kakšen način vpliva promet na okolje; • vse posledice, ki jih pusti promet na okolje in družbo; • izdelava izračunan ogljičnega odtisa; • predstavi uporabo ukrepov, ki se izvajajo na področju varstva okolja zaradi onesnaževanja s prometom.

--	--

Razumevanje uporabe in pridobivanja goriv - energentov.	
Informativni cilji	Formativni cilji
<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opiše postopke predelave in obdelave surove nafte; • navede sestavo fosilnih goriv; • utemelji pomen nafte v sodobnem svetu; • utemelji lastnosti in uporabo posameznih naftnih derivatov; • utemelji negativne posledice uporabe fosilnih goriv na okolje; • analizira izkoristek uporabe naftnih derivatov v motorju z notranjim zgorevanjem; • razloži uporabo alternativnih virov energije, ki se pridobivajo z destilacijo nafte. 	<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • predstavi različne postopke, ločevanja in predelovanja surove nafte; • ovrednoti različne negativne posledice na posamezno področje okolja; • ovrednoti uporabo naftnih derivatov v motorju z notranjim zgorevanjem.

Uporaba alternativnih in obnovljivih virov energije ter možnosti njihove uporabe v prometu.	
Informativni cilji	Formativni cilji
<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navede različne vrste alternativnih obnovljivih in alternativnih neobnovljivih virov energije; • utemelji prednosti in slabosti posameznega alternativnega vira energije; • razloži pridobivanje posameznega alternativnega vira energije; • analizira uporabo in delovanje alternativnih virov energije v motorju z notranjim zgorevanjem; • analizira vpliv posameznega alternativnega vira energije na okolje in ljudi. 	<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlikujem med alternativnimi in obnovljivimi viri energije; • razlikuje med načini pridobivanja posameznega vira energije (elektrika); • ovrednoti prednosti in slabosti različnih alternativnih energetskega virov; • predstavi prilagoditve na prevoznem sredstvu za posamezne vire energije; • ovrednoti vpliv posledic različnih energentov na okolje.

Poznavanje načel trajnostne mobilnosti.	
Informativni cilji	Formativni cilji
<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opredeli pomen uporabe električnih vozil; • razloži delovanje baterij in akumulatorjev in njihov pomen v prometu; • opiše prenos električne energije na baterije; • opiše delovanje gorivne celice; • razloži pojem hibridno in bivalentno vozilo; • razloži delovanje hibridnih vozil, ter utemelji njihove prednosti in slabosti; • analizira pokritost polnilnih postaj; • razloži povezanost večmodalnih transportnih e-vozil; • utemelji pojem trajnostna mobilnost; • našteje razvojne prioritete prometne ter okoljske infrastrukture, • opiše politiko EU za trajnostni promet, • poveže vpliv politike EU na hitrejši razvoj trajnostnih oblik prometa in drugih oblik varovanja okolja. 	<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira in ovrednoti prednosti in slabosti uporabe električnega vozila; • loči različne vrste baterij in akumulatorjev; • uporablja baterije in akumulatorje; • razume način shranjevanja el. energije v baterije; • razlikuje med različnimi vrstami hibridov; • povezuje uporabo različnih e - prevoznih sredstev za razvoj trajnostne mobilnosti; • ovrednoti pomen in prednosti večmodalnih transportnih e-vozil; • v praksi uporablja in upošteva pravila trajnostne mobilnosti, • določi ukrepe, ki vplivajo na bolj trajnostni razvoj prometa v mestih, • sodeluje pri načrtovanju prehoda na alternativne bolj trajnostne oblike prevoza in uporabe goriv, • uporablja ukrepe trajnostne mobilnosti v vseh prometnih panogah, • sodeluje pri promociji ukrepov za bolj trajnostne oblike prevozov.

Trajnostno načrtovanje prevoza potnikov.	
Informativni cilji	Formativni cilji
<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razume pomen trajnostnega načrtovanja prevoza potnikov; • analizira potovalne navade ljudi; • razloži načine trajnostnega načrtovanja prevoza potnikov; • razume pomen različnih načinov deljenja in kombiniranja prevoza potnikov za doseganje potovalnih ciljev 	<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • predlaga, analizira in razume »modal split«; • izdelava načrt trajnostne mobilnosti izbranega kraja; • načrtuje različne trajnostne načine deljenja in kombiniranja prevoza potnikov za doseganje potovalnih ciljev.

(car sharing, carpooling, park and ride, park and drive, itd.).	
---	--

Uporaba predpisov in postopkov za ravnanje z odpadki.	
Informativni cilji	Formativni cilji
<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razloži nastanek odpadkov; • opredeli klasifikacijo odpadkov; • razume ukrepe integralnega ravnanja z odpadki, vključno s kontrolo; • navede pravne vire, ki obravnavajo posamezne vrste odpadkov in pravne vire, ki obravnavajo objekte in naprave za ravnanje z odpadki; • razume pravne vire o prekomejnem prehodu odpadkov; • opredeli trajnostni način ravnanja z odpadki; • razume problematiko odpadkov v EU in Sloveniji. 	<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razume okoljski pomen odpadkov; • razlikuje med odpadki in ostanki; • izbere ustrezne postopke minimaliziranja odpadkov; • na podlagi lastnosti posameznih pravilno ravna z odpadki in jih ločuje; • razlikuje med postopki ravnanja s komunalnimi odpadki, odpadno embalažo in različnimi nevarnimi odpadki; • upošteva strateške usmeritve republike Slovenije in EU za ravnanje z odpadki.

Razumevanje pomembnosti racionalne rabe energije in krožnega gospodarstva.	
Informativni cilji	Formativni cilji
<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navede okoljevarstveno zakonodajo v Sloveniji in okoljske standarde (ISO); • utemelji trajnostno rabo naravnih dobrin na področju trajnostne energije; • pojasni ukrepe za povečanje učinkovitosti rabe energije in dviga deleža obnovljivih virov energije; • definira krožne tokove gospodarjenja z materiali; • analizira in primerja tehnologije uporabe sekundarnih surovin; • opredeli načela učinkovitega gospodarjenja z energijo. 	<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira načine spreminjanja odpadkov v dragocene vire energije; • razlikuje reciklažne procese različnih materialov; • upošteva ukrepe okolju prijazne uporabe energije in razume vplive racionalne rabe energije na okolje; • racionalno uporablja različne materiale; • spremlja stanje okolja in se trajnostno obnaša. .